

Силабус курсу

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Освітньо-професійна програма:

«Соціальна Педагогіка»

Галузь знань: 01 – Освіта/Педагогіка

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Кількість кредитів: 3.

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: вівторок 14.00-15.00, ауд. 232

Рік навчання: 1. Семестр: 1.

Мова викладання: українська

Форма навчання: денна/заочна

Викладач курсу:	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності Петришин Людмила Йосипівна
Контактний телефон	09703790 48
E-mail викладача:	ludmyla.petryshyn@gmail.com
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 3 (90 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Корекційна педагогіка» спрямована на вивчення і засвоєння студентами основ корекційної педагогіки; фактори шкільної дезадаптації, їх характеристику; передумови розвитку адаптаційних порушень та форми їх прояву; основні види порушень; рівні діагностичної діяльності; діагностику порушень шкільної адаптації; програму і методику педагогічного діагностування адаптаційних порушень загальнопедагогічні принципи корекційно-розвиваючого навчання; форми корекційної роботи; напрямки і методи педагогічної роботи з профілактики та корекції відхилень у поведінці дітей. Студенти отримають змогу на теоретичному та практичному рівні опанувати знаннями про форми взаємодії суб'єктів освітнього процесу в діагностично-корекційної роботи з дітьми ризику шкільної дезадаптації; функції суб'єктів діагностично-корекційної роботи. Курс дозволяє сформуванню у майбутніх соціальних педагогів вміння використовувати знання про основи корекційної педагогіки в виховно-освітній роботі з дітьми групи ризику; аналізувати дані поточної і етапної педагогічної діагностики; використовувати знання корекційної педагогіки у позааурочній роботі з дітьми групи ризику; використовувати в роботі з дітьми ризику корекційні завдання і регулювати їх складність.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Корекційна педагогіка» є формування знань, навичок і вмінь, розвиток здібностей, що дають змогу професійно працювати з різними категоріями осіб з обмеженими можливостями життєдіяльності; професійно вирішувати найскладніші проблеми освіти дітей і дорослих. Курс націлений також на формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатності до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатності генерувати нові ідеї; здатності діяти соціально відповідально; здатності дотримуватися норм професійної етики в процесі вирішення соціальних, культурних питань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у магістрів формуються **компетентності:**

- ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу; уміння спілкуватися усно та в письмовій формі державною мовою; володіти базовими навичками комунікації іноземною мовою; здійснювати ділову комунікацію з метою отримання інформації, необхідної для вирішення завдань діяльності.
- ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вдосконалення наявних професійних умінь та навичок відповідно до вимог професійного середовища, розвивати нові професійно-значущі якості; адекватно оцінювати позитивні зміни у професійній діяльності та оволодіння новими знаннями та методами професійної діяльності.
- ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; розуміти основні концепції, теорії та факти для прогнозування стратегії професійної діяльності, дотримання етичних стандартів у соціально-педагогічній діяльності; визначати шляхи вирішення моральних проблем та приймати адекватне професійне рішення в етичних питаннях; постійно працювати над власними цінностями, поглядами.
- ЗК 6 Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми використовуючи доцільні технології, форми та методи соціально-педагогічної роботи у професійній діяльності; володіти знаннями щодо характеристики та класифікацій інноваційних технологій, форм та методів, які використовуються у професійній діяльності; добирати найбільш ефективні форми та методи роботи, забезпечувати їх варіативність, структурність, послідовність та інтеграцію.
- ФК 6 Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності; встановлювати партнерські відносини між школою, сім'єю і громадою; здійснювати оцінку ефективності роботи з різними категоріями сімей.
- ФК 12 Організація сприятливого середовища у різних соціальних інституціях; готовність мобілізуватись до дій в екстремальних ситуаціях; визначати фактори агресивного середовища, прогнозувати наслідки його впливу на дитину; визначати шляхи створення безпечного й розвивального середовища; розробляти методичні рекомендації з питань створення сприятливого середовища в різних соціальних інститутах.
- ФК 14 Володіння навичками диференціації соціально-педагогічної роботи з клієнтами із врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик; організація і проведення заходів із профілактики соціально-педагогічних проблем, котрі порушують або гальмують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Предмет корекційної педагогіки та основні напрямки діяльності.	Знати і розуміти: предмет, цілі, завдання, принципи і методи спеціальної педагогіки; основні категорії спеціальної педагогіки; зміст, принципи, форми і методи виховання і освіти аномальних дітей; поняття аномального розвитку (дізонтегенеза); поняття «аномальна дитина»; особливості аномального розвитку; галузі спеціальної педагогіки.	Усне опитування, колоквиум
2/2	Категоріально-понятійний апарат корекційної педагогіки. Організація і структура спеціальної освіти в Україні.	Засвоїти: основні терміни спеціальної педагогіки; класифікацію порушень розвитку дитини; організацію і структуру спеціальної освіти в Україні; типи і структуру спеціальних шкіл; організацію спеціальної освіти в Україні.	Усне та письмове опитування
2/2	Кваліфікаційна характеристика дітей	Засвоїти загальну характеристику дітей з	Конспект лекції та відповідні джерела

	з обмеженими можливостями	відхиленнями у розвитку ; загальні закономірності відхилень в психологічному розвитку; причини відхилень у розвитку.	
2/1	Педагогічні системи освіти осіб з вадами слуху: корекційна допомога	Уміти характеризувати: предмет і завдання сурдопедагогіки; причини порушень слуху; діагностику стану слухової функції людини; надавати загальну характеристику дітей з порушеннями слуху; педагогічні системи спеціальної освіти осіб з вадами слуху; спеціальне навчання дітей з частковим порушенням слуху; особливості навчання дітей зі зниженим слухом в масовій школі; спеціальну освіту глухих; професійну освіта і соціальну адаптацію осіб з порушеним слухом.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/1	Спеціальна освіта осіб з порушеннями зору : корекційний аспект	Уміти характеризувати і знати: предмет і завдання тифлопедагогіки; загальну характеристика дітей з порушеннями зору; дошкільну освіта дітей з порушеним зором; навчання дітей з вадами зору в школі; засоби навчання сліпих і слабозорих ; лікувально-профілактичну, санітарно-гігієнічну та відновлювальну роботу.	Усне та письмове опитування Тести
2/2	Корекційна та педагогічна допомога дітям з вадами мовлення	Засвоїти: предмет логопедії, її становлення як інтегративної галузі знань; анатоμο-фізіологічні механізми мовлення і її розвиток у дитини; причини мовних порушень; класифікацію порушень мовлення; загальну характеристику дітей з порушеннями мови; систему спеціальних установ для дітей з вадами мовлення.	Усне опитування. Термінологічний диктант

2/2	Спеціальна освіта осіб з порушеннями опорно-рухового апарату	Уміти характеризувати і знати: види порушень опорно-рухового апарату; загальну характеристика ДЦП; структуру рухового дефекту при ДЦП; порушення психіки при ДЦП; мовні порушення при ДЦП; корекційну роботу при ДЦП; систему спеціалізованої допомоги дітям, які страждають на церебральний параліч.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Освіта осіб з порушеннями розумового розвитку: корекційний аспект	Вивчити та опанувати знаннями про: спеціальну освіту дітей з труднощами в навчанні (затримка психічного розвитку); клініко-психолого-педагогічну характеристика дітей із затримкою психічного розвитку; організацію і зміст корекційно-розвиваючого навчання; освіту осіб з порушенням розумового розвитку (розумовою відсталістю); освіту як засіб реабілітації та досягнення незалежного життя; дітей з порушенням розумового розвитку в освітній установі загального призначення.	Конспект лекції та відповідні джерела
2/2	Спеціальна освіта при аутизмі і аутистичних рисах особистості	Опанувати знаннями та розширити уявлення про : поняття про синдром раннього дитячого аутизму і аутистичні риси особистості; причини аутизму; клініко-психолого-педагогічну характеристику; можливості розвитку, освіти та соціалізації; корекційно-педагогічну допомогу при аутизмі.	Усне та письмове опитування Колоквіум
2/2	Розвиток і корекційна освіта дітей зі складними вадами розвитку	Уміти характеризувати і знати: поняття про складне порушення розвитку; основні групи дітей з поєднаними порушеннями і значення їх психолого-педагогічного вивчення; завдання	Усне опитування, тести

		психолого-педагогічного супроводу розвитку дитини зі складним дефектом; психолого-педагогічні основи розвитку і освіти осіб зі складним дефектом; шляхи і способи організації спеціальної освіти для осіб зі складними порушеннями в розвитку.	
--	--	--	--

Індекс у матриці ОП	Програмні результати навчання
ПРН 9	Розробляти програму підтримки дітей з особливими освітніми потребами в шкільному середовищі; реалізовувати різні підходи до оцінювання досягнень у соціальному зростанні дітей з особливими освітніми потребами; встановлювати партнерські відносини між школою, сім'єю і громадою; здійснювати оцінку ефективності роботи з даною категорією.
ПРН 12	Обирати необхідні технології соціально-педагогічної роботи як систему прийомів і засобів соціально-педагогічного впливу, прогнозувати умови, що забезпечуватимуть оптимальний розвиток особистості.
ПРН 14	Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук; бути мовно мобільним; організовувати корекційно-розвивальний процес: надання реабілітаційних послуг в центрах, комплексах, службах із відновлення психологічного, морального, емоційного стану та здоров'я.

Рекомендовані джерела

1. Болоба В. М. Логопедична скринька. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 139 с.
2. Балобанова В. П. Діагностика порушень мовлення у дітей та організація логопедичної роботи в умовах дошкільного освітнього закладу. СПб.: Дитинство-прес, 2001.
3. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник / за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.
4. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. 302 с.
5. Дара С. Корекційні заняття з логопедії у дошкільних закладах. Частина перша. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 335 с.
6. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за редакцією В. І. Богдаря, В. М. Синьова. К.: «МП Леся», 2011. 528с.
7. Кондратенко В. О. Формування сенсорних здібностей дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення засобом ігрової діяльності. К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2011. 110 с.
8. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навч. посіб. / за ред. М.К. Шеремет. К.: Знання, 2010. Книга. 293 с.
9. Коноваленко В. В. Розвиток зв'язного мовлення: Фронтальні логопедичні заняття у підготовчій групі для дітей з ОНР ("Осінь", "Зима", "Весна", "Людина: я, моя сім'я, мій дім, моя країна"). М.: Гном і Д, 2000-2001.
10. Король А. В. Мовленнєва картка з картинками: логопедичне обстеження рівня мовленнєвого розвитку дитини. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 24 с.іл. 8с.
11. Лазарева І. А. Неврологічні основи логопедії: навчально-методичний посібник для студентів дефектологічних спеціальностей. Луганськ, 2005. 132с.
12. Логопедія: підручник / за редакцією М.К. Шеремет. Вид. 3-тє, перер. та доповн. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 776 с.
13. Лопатинська Н. А. Неврологічні основи логопедії. Курс лекцій. Київ. Видавничий Дім «СЛОВО», 2017. 147 с.
14. Мартиненко І. В. Логопсихологія: курс лекцій. Навчальний посібник. К.: ДІА. 2014.

100 с.

15. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Спеціальність: Корекційна освіта (логопедія). Вид. 3-є, перер. та доп. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 312 с.

16. Момот Т. Веселий ротик. Тернопіль Навчальна книга-Богдан, 2016. 24с.

17. Липа В. А. Основы коррекционной педагогики: учебное пособие. Донецк: Лебедь, 2002. 327 с.

18. Нищев Н. В. Система корекційної роботи в логопедичній групі для дітей із загальним недорозвиненням мовлення. СПб., 2001.

19. Рібцун Ю. В. Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: програмно-методичний комплекс. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 272с.

20. Рібцун Ю. В. Дошкільнятко: корекційно-розвивальна та навчально-виховна робота з дітьми з фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: навч.-метод. посіб.. Тернопіль: Мандрівець, 2016. 192с.

21. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка: підручник. Частина І. Загальні основи корекційної психопедагогіки (олігофренопедагогіки). К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. 238 с.

22. Спеціальна педагогіка: понятійно-термінологічний словник / За ред. акад. В.І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.

23. Федорович Л. О. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Вид. друге, перероб. та доп. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД. 2016. 124с.

24. Федорович Л. О. Формування правильної вимови у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Методичні рекомендації та дидактичні матеріали для логопедів шкіл і дитячих садків, учителів і вихователів загальноосвітніх і спеціальних освітніх закладів та батьків. Кременчук: Християнська Зоря, 2011. 348с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-4) – обговорення, розгляд питань, колоквиум.	30
Модуль 1 (теми 6-10) – обговорення, розгляд питань, колоквиум.	30
Індивідуальні завдання – презентації результатів виконаних завдань.	20
Підсумковий контроль у тестовій формі (теми 1–10). Залік.	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		<i>Для заліку</i>
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	зараховано
75-84	C	
64-74	D	
60-64	E	зараховано
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	<i>Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>